

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU
„REJON ULIC ABPA A. BARANIKA I CHARTOWO – CZĘŚĆ B”
W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE AKUSTYKI
MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, SIERPIEŃ 2017 R./PAŹDZIERNIK 2017 R.*

* NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIŁA ZMIANY W PROJEKCIE MPZP WPROWADZONE W WYNIKU DOKONANYCH UZGODNIEŃ I UZYSKANYCH OPINII

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne.....	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe.....	7
2.4. Zasoby naturalne.....	8
2.5. Gleby.....	8
2.6. Warunki wodne	9
2.7. Szata roślinna	9
2.8. Świat zwierzęcy.....	10
2.9. Klimat lokalny	10
2.10. Jakość powietrza atmosferycznego	11
2.11. Klimat akustyczny.....	13
2.12. Jakość wód	15
2.13. Obszary cenne kulturowo.....	16
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	16
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	17
4.1. Cel opracowania projektu planu	17
4.2. Ustalenia projektu planu	18
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	20
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	21
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ..	24
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	24
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	25
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	25
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	27
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	28
6.6. Oddziaływanie na ludzi	29
6.7. Oddziaływanie na powietrze.....	30
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	31
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	32
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	34
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	34
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	34
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	34
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	35
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP. ..	36
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI.....	36

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Geologia – Szczegółowa mapa geologiczna Polski – fragment ark. 471 Poznań
3. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego i przemysłowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
4. Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
5. Projekt mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu, MPU 2017 r. – etap wyłożenie do publicznego wglądu

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu.

Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XV/126/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu.

Wspomniana powyżej uchwała dopuszcza odrębne opracowanie i uchwalanie planów dla poszczególnych części obszaru objętego granicą projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu.

Zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Poznania z dnia 6 kwietnia 2017 r. projekt mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu podzielony został na dwie części: A i B. Powierzchnia obszaru objętego opracowywanym mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, stanowiącego przedmiot niniejszej prognozy, wynosi około 8,8 ha.

Na przeważającej części analizowanego terenu nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jedynie w północnej części opracowania obowiązuje uchwała Rady Miasta Poznania Nr LXXXV/982/III/2002 z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia mpzp obszaru „MALTA” w Poznaniu. Teren ten w obowiązującym mpzp przeznaczony jest pod tereny dróg publicznych klasy głównej.

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*², zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania*

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 353, tekst jednolity

² Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity

na środowisko. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.545.2015.MM.1 z dnia 10.12.2015 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-251(1)/15 z dnia 24.11.2015 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Koczorowska R., *Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania t. I*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wydz. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa ewidencyjna w skali 1: 1000,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 – Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapy warunków budowlanych na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, w skali 1:10 000, ark. Poznań – Rataje N-33-130-D-d-2, Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych, Przedsiębiorstwo Geodezyjne i Geologiczno-Fizjograficzne GEOPROJEKT, Warszawa, sierpień 2007 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1121, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, tekst jednolity),

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2016 r., poz. 290, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXXVI/614/VII/2016 Rady Miasta Poznania z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6249, z dnia 26 października 2016 r.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10*,
- Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 21 maja 2013 r. *w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 3931),
- Uchwała Nr VI/302013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013r. *w sprawie: przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 2793),
- Uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”*,
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.,
- Uchwała Nr XV/126/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2015 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu.*

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2015 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,

- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,
- Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2014 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań, 2015 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań 2017 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- *Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne*, T. Wszolek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, 26-28.08.2013,
- *Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne*, T. Wszolek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, 26-28.08.2013,
- *Oddziaływanie stacji i linii elektroenergetycznych o napięciu do 110 kV włącznie na środowisko – Zeszyt 2: Oddziaływanie akustyczne, Część 2: Zasięg oddziaływania akustycznego linii i stacji elektroenergetycznych na środowisko*; Instytut Energetyki, Zakład Wysokich Napięć, Warszawa 1993.

Inne źródła:

- wizja terenowa (czerwiec 2017 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, czerwiec 2017 r.)
- www.poznan.pios.gov.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGIKM GEOPOZ
- geoserwis.gdos.gov.pl,
- geoportal.kzgw.gov.pl.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Projektem planu miejscowego objęto obszar położony we wschodniej części Poznania, w niedalekiej odległości od centrum miasta (ok. 4 km), w bezpośrednim sąsiedztwie Osiedla Tysiąclecia. Obszar projektu planu położony jest bezpośrednio przy południowej granicy ul. abpa A. Baraniaka, na odcinku od ul. Inflanckiej do ul. Chartowo. W granicach opracowania znajdują się obecnie teren lasu (prywatny), stanowiący prywatną własność teren zieleni, który w wyniku niedawnej wycinki został prawie całkowicie pozbawiony zieleni wysokiej, a także, położony przy jego północnej granicy, niewielki teren z niskimi budynkami (mieszkalnym wzdłuż jezdni oraz dwoma budynkami gospodarczymi w głębi działki), z wjazdem na tą posesję bezpośrednio z ul. abpa A. Baraniaka. Reszta powierzchni tej działki wykorzystywana jest jako parking dla samochodów oraz plac składowy materiałów budowlanych. Równoległe do ulicy, w odległości ok. 40 m od granicy terenu komunikacji, biegnie napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV.

Powierzchnia analizowanego terenu wynosi około 8,8 ha. Granicę opracowania przedstawia załącznik nr 1.

Analizowany obszar projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu graniczy:

- od południa z zespołem garaży jednostanowiskowych, a dalej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną na Osiedlu Tysiąclecia,
- od północy poprzez ulicę abpa A. Baraniaka z terenami rekreacyjnymi przy Jeziorze Maltańskim,
- od wschodu poprzez ulicę Chartowo z zabudową mieszkaniową wielorodzinną Osiedla Zodiak,
- od zachodu poprzez ulicę Inflancką z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

Na przeważającej części analizowanego terenu nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jedynie w północnej części opracowania obowiązuje uchwała Rady Miasta Poznania Nr LXXXV/982/III/2002 z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia mpzp obszaru „MALTA” w Poznaniu. Teren ten w obowiązującym mpzp przeznaczony jest pod tereny dróg publicznych klasy głównej.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki, 1994) obszar projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu położony jest w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56)³.

Powierzchnię terenu opracowania kształtują formy pochodzenia wodnolodowcowego poziomu wodnolodowcowego niższego, związane z procesami erozji i akumulacji zachodzącymi w czasie nasunięcia i deglacjacji lądolodu fazy leszczyńskiej ostatniego zlodowacenia.

Analizowany obszar wykazuje stopniowy spadek terenu w kierunku północno-zachodnim. Najniższymi rzędnymi charakteryzują się tereny położone w części północno-zachodniej (73,8 m n.p.m.), natomiast najwyższe rzędne terenu notowane są w obrębie części północnej (do 81,1 m n.p.m.).

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie geologicznej⁴, budowa utworów czwartorzędowych w granicach obszaru opracowania jest jednorodna. Na całym analizowanym obszarze występują plejstocenijskie piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wytworzone podczas fazy poznańskiej, stadiału leszczyńsko-pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego.

Analizując informacje przedstawione na Mapie hydrograficznej⁵, grunty w granicach obszaru opracowania charakteryzują się różną przepuszczalnością.

Charakterystykę występujących tu gruntów potwierdzają informacje zawarte w Atlasie geologiczno-inżynierskim, w którym dokonano oceny warunków geologiczno-inżynierskich na terenie Poznania⁶. Grunty na głębokości 1 m p.p.t. reprezentowane są na większości analizowanego obszaru

³ bazagis.pgi.gov.pl

⁴ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

⁵ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,

⁶ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie

przez plejstocieńskie osady wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wykształcone jako piaski różnej granulacji i żwiry. Poziom sandrowy I (90-76 m n.p.m.) odpowiada typowej progłacialnej sedymentacji sandrowej. Na niewielkim południowo-zachodnim fragmencie obszaru opracowania występują natomiast plejstocieńskie gliny zwałowe, wykształcone głównie jako gliny piaszczyste, piaski gliniaste z domieszką kamieni i piasków, barwy żółtej, o miąższości na ogół 3-5 m (a maksymalnie do kilkunastu metrów).

Wraz ze wzrostem głębokości w budowie geologicznej obszaru opracowania zdecydowanie zwiększa się udział glin zwałowych wytworzonych podczas zlodowacenia Warty, które na głębokości 2 m p.p.t. zajmują jedynie zachodnią część analizowanego terenu projektu planu, natomiast na głębokości 4 m p.p.t. występują już na całej jego powierzchni. Gliny te stanowią grunty spoiste skonsolidowane, złożone z gliny, piasków gliniastych z domieszką pyłów i piasków. Maksymalna miąższość glin zwałowych tej serii dochodzi do 3-40 m.

2.4. Zasoby naturalne

Obszar mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu leży w całości w granicach złoża zasobów wód geotermalnych oraz w całości w zasięgu terenu górniczego i obszaru górniczego dla tego złoża⁷. W niedalekim sąsiedztwie analizowanego obszaru, w kierunku północnym, zlokalizowany jest otwór IGH-1 Swarzędz (nad Zbiornikiem Maltańskim przy ul. Wileńskiej). Otwór został wykonany na zlecenie Centralnego Urzędu Geologii w 1982 r. do głębokości 1306 m.⁸ Jak wynika z profilu geologicznego wykonanego odwiertu, do głębokości 179 m p.p.t. występują osady czwartorzędowe, paleogenu i neogenu – najwyżej piaski drobnoziarniste i glina zwałowa, a niżej – ility, mułki i żwiry. Do 742 m p.p.t. sięgają utwory jury górnej, reprezentowane przez wapienie, wapienie margliste, margle, mułowce i iłowce. Utwory jury środkowej – margle i mułowce margliste miejscami przewarstwione piaskowcami występują na głębokości 742-854 m. Skał dolnojurańskich, zalegających prawdopodobnie do głębokości około 1330 m nie przewiercono. W czasie badań nad odwiertem, stwierdzono temperaturę wody chlorkowo-sodowej na wypływie w graniach 39,6-42,2°C (temperatura była uzależniona od wydajności eksploatacyjnej). Woda ze wspomnianego odwiertu to woda chlorkowo-sodowa (solanka), hipertermalna⁹.

Z uwagi na artezyjski charakter wypływu wód, dużą wydajność źródła oraz skład fizyczno-chemiczny wód, wody te wykorzystywane są do celów leczniczych i rekreacyjnych na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego Termy Maltańskie.

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na większości analizowanego obszaru występują grunty leśne na glebach zaliczanych do V klasy bonitacyjnej. Północno-zachodni fragment projektu planu zajmują natomiast grunty rolne również na glebach V klasy bonitacyjnej. Jedynie w północnej części opracowania, na fragmencie działki przylegającej do ul. abpa A. Baraniaka, w granicach której zlokalizowany jest jeden budynek mieszkalny, występują grunty zabudowane.

W granicach całego obszaru projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wykształcone na piaskach słabogliniastych zalegających na piaskach luźnych.

Gleby na obszarze opracowania można także zróżnicować z uwagi na stopień ich przekształcenia. W obrębie północnej granicy opracowania, a więc w miejscu istniejącej drogi publicznej – ul. abpa A. Baraniaka oraz istniejącego budynku mieszkalnego, występują typowe dla terenów zainwestowanych gleby antropogenicznie przekształcone. Naturalne gleby nie spełniają wymogów technicznych, jakie są wymagane przy realizacji poszczególnych inwestycji (zabudowa, tereny komunikacyjne), w związku z czym, w celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu, dokonuje się przemieszczenia dużych mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne takie jak: piasek, żwir, cement i inne. Na stopień przekształcenia gleb wpływa także umieszczanie pod powierzchnią gruntu fundamentów oraz innych elementów konstrukcyjnych budynków. Działania te, na skutek znacznego uszczelnienia powierzchni ziemi, zagęszczenia i przemieszczenia poszczególnych warstw profilu glebowego, a także zaburzenia naturalnej wymiany

⁷ bazagis.pgi.gov.pl

⁸ Przegląd Geologiczny vol. 58, nr 7, 2010 r.

⁹ Przegląd Geologiczny vol. 58, nr 7, 2010 r.

gazowej i przepływu kapilarnego wody, prowadzą w konsekwencji do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb.

Najmniejszym stopniem przekształcenia charakteryzują się gleby na terenach leśnych, które z uwagi na specyfikę dotychczasowego sposobu ich użytkowania, praktycznie nie zmieniły swoich naturalnych właściwości.

W obrębie wszystkich terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym, o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3¹⁰. Zgodnie z publikowanymi informacjami, W obszarze opracowania odnotowano występowanie anomalii w zakresie zanieczyszczenia gleb niklem (>10mg/kg)¹¹.

2.6. Warunki wodne

Obszar objęty ustaleniami planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni III rzędu Cybiny, stanowiącej prawostronny dopływ rzeki Warty. Tereny położone w granicach obszaru opracowania znajdują się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Cybina (kod PLRW600017185899).

W granicach projektu planu nie znajdują się żadne zbiorniki i cieki wodne. Najbliższymi zasobami wód powierzchniowych, są Jezioro Maltańskie położone po północnej stronie ul. abpa A. Baraniaka, oraz stawy ukształtowane na cieku Piaśnica, włączone do systemu kolektora piaśnickiego, położone w obrębie osiedla Tysiąclecia.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej,¹² cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o średniej miąższości przekraczającej 40 m. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, ily poznańskie o zmiennej miąższości), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczenia głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypiływy w oknach hydrogeologicznych.

Wody gruntowe na analizowanym obszarze zalegają na ogół na głębokości 5 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego lub czwartorzędowego. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.7. Szata roślinna

Szata roślinna w granicach obszaru objętego projektem mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu charakteryzuje się dość niewielkim zróżnicowaniem. Z punktu widzenia walorów florystycznych, zdecydowanie największą wartością przyrodniczą przedstawia zajmujący większość obszaru projektu planu teren lasu mieszanego. Spośród gatunków drzew iglastych najliczniej występuje tu sosna pospolita (*Pinus sylvestris*), której towarzyszą gatunki liściaste, jak: klon pospolity (*Acer platanoides*), robinia biała (*Robinia pseudoacacia*), bez czarna (*Sambucus nigra*) czy nieliczne krzewy czeremchy zwyczajnej (*Padus avium*). Runo leśne jest bardzo ubogie i ograniczone jedynie do występujących miejscowo połaci niecierpka drobnokwiatowego (*Impatiens parviflora DC.*).

W północno-zachodniej części obszaru objętego granicami opracowania znajduje się teren zieleni otwartej, stanowiący własność prywatną. W wyniku niedawnej wycinki został on praktycznie całkowicie pozbawiony drzew, z wyjątkiem dosłownie kilku pozostawionych jesionów wyniosłych, a jego powierzchnię pokrywa głównie bardzo ekspansywna nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*).

Szata roślinna obszaru opracowania to również zieleń ozdobna towarzysząca zlokalizowanej w północnej części projektu planu zabudowie mieszkalnej i usługowej. Występują tu przede wszystkim ozdobne krzewy iglaste (żywotniki), a także pospolite rośliny zielenie i trawy.

¹⁰ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

¹¹ jw.

¹² Mapa hydrogeologiczna Polski, w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

2.8. Świat zwierzęcy

Na terenie objętym granicami projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, pomimo występowania w jego obrębie terenu lasu oraz terenu zieleni otwartej, różnorodność gatunkowa fauny ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Ponadto istotnym utrudnieniem ograniczającym migrację gatunków związanych typowo ze środowiskiem lądowym na teren projektu planu z obszarów sąsiednich (szczególnie z terenów zieleni w otoczeniu Jeziora Maltańskiego oraz terenów otwartych w obrębie wschodniego klina zieleni) jest obecność istotnej bariery przestrzennej w postaci ruchliwej trasy komunikacyjnej – ul. abpa A. Baraniaka.

Występujące tu bezkręgowce należą zatem głównie do gatunków bytujących w domostwach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Owady, które związane są ze środowiskiem miast, w dużej części są gatunkami synantropijnymi. Na obszarach zielonych, porośniętych różnymi trawami, spotkać można pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nadrzewka długoskrzydłego (*Meconema thalassium*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*). Kwitnące rośliny zielne oraz krzewy przyciągają przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmiele (*Bombus*), spełniających istotną rolę w zapylaniu roślin. Większe bogactwo gatunków owadów, szczególnie motyli z gatunków takich jak bielinek kapustnik (*Pieris brassica*) czy rusałka pawik (*Inachis io*), towarzyszy fragmentom porośniętym przez kwitnące rośliny zielne oraz krzewy ozdobne, które są źródłem pokarmu dla owadów zapylających.

Tereny zurbanizowane nie sprzyjają występowaniu płazów i gadów, dlatego jest ich tutaj niewiele. Niemniej, z informacji wskazanych w Atlasie rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania¹³ wynika, iż tereny objęte granicami projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu pozostają w zasięgu migracji rodzimych gatunków płazów tj. ropuchy zielonej (*Bufo viridis*), żaby trawnej (*Rana temporaria*), grzebiuszki ziemnej (*Pelobates fuscus*), ropuchy szarej (*Bufo bufo*) oraz żab zielonych (*Rana esculenta complex*). Na obszarze opracowania możliwe jest również pojawianie się przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Awifauna reprezentowana jest głównie przez gatunki ptaków występujących na terenach zurbanizowanych, a także przez gatunki preferujące tereny leśne. Pospolicie na terenie tym występuje m.in.: sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), kawka (*Corvus monedula*), szpak (*Strunus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), sójka (*Garrulus glandarius*).

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), czy mysz polna (*Apodemus agrarius*). W granicach projektu planu można spotkać również krety (*Talpa europeae*), jeże (*Erinaceus europaeus*) i kuny domowe (*Martes foina*).

Ssaki na analizowanym terenie reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), czy mysz polna (*Apodemus agrarius*). W granicach projektu planu można spotkać również krety (*Talpa europeae*), jeże (*Erinaceus europaeus*) i kuny domowe (*Martes foina*).

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś, 1994), obszar objęty granicami zmiany planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji przedstawia poniższa tabela:

¹³ Kaczmarek M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P., Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań-Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (M/S)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) – wynosiła 508 mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła – w roku 2010 – 692 mm.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu -6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru. Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile – średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w grudniu 2010 r. – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba cisz, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru – utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależy od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotności osiągnęła w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości wystąpiły w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy wilgotność osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

W rejonie projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy przede wszystkim ciągi komunikacyjne, stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń oraz okresowo, w znacznie mniejszym stopniu, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położonej w rejonie opracowania projektu, ogrzewanej przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiące powierzchniowe źródło emisji. Ponadto, na pogorszenie jakości powietrza w rejonie opracowywanego projektu mpzp wpływać może także emisja punktowa, pochodząca z fabryki papieru Malta-Decor.

Liniowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego stanowi układ komunikacyjny obszaru, w tym głównie przebiegająca przez obszar projektu planu ul. abpa A. Baraniaka – trasa

komunikacyjna o dużym natężeniu ruchu, powodującym obciążenie obszaru emisją ze źródeł mobilnych, a także ulice położone już poza granicami opracowania – ul. Chartowo oraz ul. Inflancka.

Ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}).

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez WIOŚ rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁴.

Wykonana w 2016 r. ocena jakości powietrza atmosferycznego pod kątem ochrony zdrowia, obejmowała określenie stężeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu (BaP), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb) i ozonu (O₃).

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2016 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BAp	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2017 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pył PM_{2,5}, As, Cd, Ni, Pb i O₃ w 2016 r. nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, w związku z tym aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy A.

W przypadku pyłu PM₁₀, w 2016 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnej częstości przekroczeń dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym dla 24-godzin (na terenie Poznania przekroczenia nie odnotowano jedynie w przypadku stanowiska przy ul. Szymanowskiego). Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych. Niemniej, ze względu na występowanie przekroczeń dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego pyłu PM₁₀, aglomeracja poznańska zakwalifikowana została do klasy C. Należy jednak podkreślić, że roczna seria pomiarów wykazuje wyraźną zmienność sezonową (w okresie zimowym odnotowywane są wyższe stężenia pyłu PM₁₀, w sezonie letnim niższe).

Na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano podwyższone stężenie benzo(a)pirenu przekraczające poziom docelowy (1 ng/m³), w związku z czym wszystkie strefy województwa, w tym i Poznań, zostały zaliczone do klasy C.

Z uwagi na występowanie w ubiegłych latach na obszarze Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Dla pyłu PM₁₀ program naprawczy dla Poznania został opracowany już w 2007 r. Wojewoda Wielkopolski wydał na mocy Rozporządzenia Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. *Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*¹⁵, określający m.in. podstawowe kierunki działań, których podjęcie było niezbędne do przywrócenia standardów jakości powietrza w całej strefie. Realizacja wspomnianych zadań nie doprowadziła jednak do wyeliminowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀ w powietrzu. Z uwagi na powyższe, w 2012 r. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przystąpił do aktualizacji programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja poznańska w zakresie pyłu PM₁₀, który został zatwierdzony uchwałą Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja*

¹⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2017 r.

¹⁵ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.

Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim¹⁶. We wspomnianym dokumencie przedstawiono szereg działań naprawczych, których realizacja ma doprowadzić do zmniejszenia stężeń pyłu PM10 w granicach miasta do poziomów dopuszczalnych.

W roku 2015, z uwagi na występowanie w obrębie poszczególnych stref przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oraz pyłu PM10, Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął również uchwałę w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10¹⁷. Program¹⁸ wskazuje na szereg koniecznych do przeprowadzenia działań naprawczych, przy czym z punktu widzenia dokumentów planistycznych najbardziej istotne są działania naprawcze polegające na uwzględnianiu w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami. Działania te obejmują konieczność uwzględniania w nowotworzonych lub aktualizowanych planach wymogów dotyczących zaopatrywania w ciepło nowopowstających budynków z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem przewietrzania miasta. Podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(a)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(a)pirenu dla zdrowia ludzkiego (duża toksyczność przewlekła), a także roślinności, gleb i wody.

2.11. Klimat akustyczny

Przedmiotem niniejszego opracowania jest obszar położony we wschodniej części miasta Poznania – bezpośrednio przy południowej granicy ul. abpa A. Baraniaka, na odcinku od ul. Inflanckiej do ul. Chartowo. W granicach opracowania znajduje się obecnie m.in. teren zieleni oraz teren lasu – bez zabudowy, a także położony przy jego północnej granicy – bezpośrednio wzdłuż ruchliwej ul. abpa A. Baraniaka – niewielki teren z niskimi budynkami (mieszkalnym – przy jezdni oraz dwoma budynkami gospodarczymi z tyłu działki) (por. załącznik nr 1). Reszta powierzchni tej działki wykorzystywana jest jako parking dla samochodów oraz plac składowy materiałów budowlanych. Równoległe do ulicy, w odległości ok. 40 m od granicy terenu komunikacji, biegnie napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV.

Na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*¹⁹, opartej na badaniach hałasu prowadzonych w latach 2011-12, teren działki z budynkami mieszkalnymi znajduje się w zasięgu oddziaływania bardzo wysokich wartości poziomów hałasu drogowego, powodowanego przejazdami pojazdów samochodowych ul. abpa A. Baraniaka. Wartości te kształtują się – na wysokości ok. 4 m – na poziomie: $L_{DWN}^* = 73$ dB wzdłuż linii zabudowy i $L_{DWN}^* = 64$ dB wzdłuż południowej granicy działki, w porze dziennie-wieczorno-nocnej, oraz odpowiednio $L_N^* = 63$ dB i $L_N^* = 54$ dB, w porze nocnej.

W przypadku lokalizacji m.in. zabudowy mieszkaniowej wzdłuż granicy pasa drogowego, ochrona przed hałasem polega – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²⁰ (art. 114, ust. 4) – na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.

Funkcjonowanie takich obiektów w strefach oddziaływania wysokich poziomów hałasu komunikacyjnego (m.in. hałasu samochodowego) dopuszczają również przepisy rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²¹, które (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2) mówią że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed

¹⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508

¹⁷ Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 03.11. 2015 r., poz. 6241)

¹⁸ na skutek uchwalenia którego utraciły moc: Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 4, poz. 61), Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508 z późn.zm.) oraz Uchwała Nr V/123/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 2613)

¹⁹ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

²⁰ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity, z późn. zm.)

²¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach.”.

W przypadku, gdyby traktować działkę z budynkami mieszkalnymi jako teren mieszkaniowo-usługowy, z określonymi wówczas dopuszczalnymi poziomami hałasu w środowisku – na mocy przepisów rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²², – obowiązywałyby dla tego terenu następujące wartości dopuszczalne: dla wskaźników dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby – $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocy, a dla wskaźników dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu takiego hałasu, mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz równym wszystkim porom nocy.

Tereny zieleni i lasu, czyli pozostałe tereny w granicach opracowania – ale wolne od zabudowy, nie podlegają obecnie ochronie akustycznej w środowisku.

Przez obszar projektu planu, w odległości ok. 40 m od granicy terenu komunikacji ul. abpa A. Baraniaka, biegnie napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo tej linii w stosunku do budynku mieszkalnego, położonego równolegle do ul. abpa A. Baraniaka – którego tylna elewacja znajduje się w odległości ok. 20 m od linii, a także drugiego zamieszkałego budynku, zlokalizowanego na tej działce prostopadle do poprzedniego (który znajduje się jeszcze bliżej linii elektroenergetycznej, bo pod nią) – przypuszcza się, że przedmiotowa linia elektroenergetyczna 110 kV może być uciążliwa akustycznie dla tych budynków oraz ich otoczenia^{23,24}.

W przypadku gdyby przedmiotową działkę traktować jako teren mieszkalno-usługowy, wówczas wymagane dopuszczalne poziomy dźwięku dla takiego terenu zabudowy od linii elektroenergetycznych (na podstawie cytowanego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁵) – kształtują się na poziomach wartości: $L_{Aeq D/N}^* = 50/45$ dB, w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocy, oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 45$ dB, w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dziennie-wieczornonocnej) oraz równym wszystkim porom nocy. W przypadku występujących tu odległości od źródła zakłóceń akustycznych do budynków mieszkalnych, istnieje duże prawdopodobieństwo, że wartości dopuszczalne są tu ledwo zachowywane lub nawet przekraczane. Ponadto, w niesprzyjających warunkach atmosferycznych – przy bardzo dużej wilgotności powietrza (deszcz, mgła, mokry śnieg) – może być słyszalny dodatkowo charakterystyczny szum (związany z tzw. ulotem elektrycznym), bezpośrednio pod trasą tej linii i w jej najbliższym otoczeniu.

Niemniej, hałas tej linii elektroenergetycznej może nie być słyszany na tle dominującego w analizowanym terenie hałasu komunikacyjnego samochodowego z ul. abpa A. Baraniaka.

Ponadto, przedmiotowa napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV oddziałuje na otaczające ją środowisko także swoim polem elektromagnetycznym. Badania poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzone w skali globalnej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska²⁶, nie wykazują jednak takich zagrożeń na terenie miasta Poznania.

²² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²³ *Ocena hałasu emitowanego przez linie elektroenergetyczne i niektóre inne obiekty energetyczne*, T. Wszolek, AGH, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki, Kraków – Spotkanie Grupy Roboczej ds. Hałasu, Bydgoszcz, 26-28.08.2013

²⁴ *Oddziaływanie stacji i linii elektroenergetycznych o napięciu do 110 kV włącznie na środowisko – Zeszyt 2: Oddziaływanie akustyczne, Część 2: Zasięg oddziaływania akustycznego linii i stacji elektroenergetycznych na środowisko*; Instytut Energetyki, Zakład Wysokich Napięć, Warszawa 1993

²⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²⁶ Uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku”*

W analizowanym obszarze zabudowy występuje również potencjalne zagrożenie wibracjami – przenoszonymi przez grunt i przez powietrze – w przypadku budynku położonego bezpośrednio wzdłuż jezdni ul. abpa A. Baraniaka. Źródłem tych wibracji są przejazdy pojazdów samochodowych z dużą prędkością, przede wszystkim pojazdów ciężkich. Zagrożenie wibracjami dotyczy nie tylko konstrukcji budynku, ale także przebywających w nim ludzi, głównie w porze nocnej.

Na podstawie przywoływanej dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*²⁷, uwzględniającej zakłady przemysłowe, dla których wydano pozwolenie zintegrowane do roku 2012, zdefiniowano także zasięgi oddziaływania hałasu przemysłowego od najbliższej analizowanego obszaru położonego zakładu przemysłowego – Fabryki Papieru „Malta-Dekor”, zlokalizowanej przy ul. Wołkowyskiej 32. Zasięgi te jednak dla najniższych wartości poziomów hałasu przemysłowego, wymaganych do prezentowania na mapach akustycznych (na podstawie rozporządzenia *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*²⁸) – nie sięgają granic obszaru projektu planu.

Na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas tramwajowy i kolejowy, a także hałas lotniczy, związany z operacjami dotyczącymi lotniska cywilnego i lotniska wojskowego w Poznaniu.

Podsumowując należy stwierdzić, że aktualnie warunki akustyczne dla budynku mieszkalnego, położonego bezpośrednio przy ul. abpa A. Baraniaka, są bardzo niekorzystne dla jego mieszkańców i użytkowników. Nie są korzystne również warunki akustyczne w środowisku dla drugiego budynku mieszkalnego oraz budynku gospodarczego, położonych w głębi działki.

2.12. Jakość wód

W granicach projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie występują zbiorniki i ciek wodne, w związku z czym w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w zakresie jakości wód powierzchniowych.

Niemniej, z uwagi na położenie analizowanego obszaru w zasięgu JCWP Cybina (kod PLRW600017185899), w prognozie przedstawiono wyniki badań jakości wód w obrębie tej zlewni, przeprowadzone w 2016 r. Zgodnie z uzyskanymi wynikami badań potencjału ekologicznego i stanu chemicznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym Cybina – Poznań ul. Wiankowa, uzyskane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2016 r., wody JCWP Cybina osiągnęły:

- pod względem klasy elementów biologicznych – klasę II,
- pod względem klasy elementów hydromorfologicznych – stan poniżej bardzo dobrego,
- pod względem klasy elementów fizykochemicznych – stan poniżej dobrego.

Ogólnie wody Cybiny na tym odcinku wykazały dobry stan ekologiczny.

Powołując się na informacje zawarte w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”²⁹, ww. JCWP Cybina (potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych) określona została jako nie zagrożona nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych (dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny), która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód.

Analizy jakości wód podziemnych (na potrzeby niniejszego opracowania) dokonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z obowiązującym aktualnie nowym podziałem JCWPd na 172 części, miasto Poznań, a tym samym również obszar projektu planu zlokalizowany jest w JCWPd nr 60. W granicach JCWPd nr 60 w 2016 r. /wg badań PIG/, jakość wód na terenie powiatu poznańskiego badana była w 18 punktach. Wody najlepszej jakości, zaliczane do klasy II, stwierdzono w punktach pomiarowo-kontrolnych w 8 miejscowościach: Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głębozcek (nr 2566). Najgorsza jakość wód podziemnych (V klasa) stwierdzona została w punkcie nr 1224, zlokalizowanym na terenie Borówca.

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny wód JCWPd nr 62 (oceniany w latach 2011-2015) określony został jako dobry, podobnie jak stan ilościowy (oceniany w roku 2010 i 2012)³⁰. Analizując natomiast dane zawarte w aktualizacji

²⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, WOŚ UMP, listopad 2012

²⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340)

²⁹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

³⁰ www.gios.gov.pl

„Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³¹, stan chemiczny oraz stan ilościowy wód JCWPd nr 60 oceniany w roku 2016 oceniony został jako dobry.

2.13. Obszary cenne kulturowo

Zgodnie z wnioskiem złożonym przez Miejskiego Konserwatora Zabytków do projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, w granicach opracowania znajduje się zlokalizowany u zbiegu ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo, zabytkowy, pochodzący z 1913-1914 r., schron pogotowia piechoty, objęty ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25.05.1983 r.

Na przedmiotowym stwierdzono również występowanie udokumentowanych stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską na podstawie zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*³². Są to stanowiska oznaczone jako AZP 52-28 stan. 188 (osadnictwo z epoki kamienia) oraz AZP 52-28/75 stan. 95 (cmentarzysko okresu laterańskiego).

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym projektem mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Na omawianym obszarze, poza terenem lasu, nie występują inne obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, takie jak: główne zbiorniki wód podziemnych oraz strefy ochronne ujęć wody, obszary ciche w aglomeracji. Omawiany obszar nie jest również zlokalizowany w zasięgu obszarów ograniczonego użytkowania lub obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania ograniczeń w realizacji założeń projektu mpzp, wynikających z występowania na omawianym terenie ww. obszarów objętych prawną formą ochrony.

Obiektami objętymi prawną formą ochrony, położonymi najbliżej analizowanego obszaru, jest Fort III Graf – Kirchbach, zlokalizowany na terenie Nowego ZOO przy ul. Krańcowej, oraz Fort IIa (Thümen) – zlokalizowany na osiedlu Czecha, przy zbiegu ul. Piaśnickiej i ul. Kurlandzkiej, stanowiące elementy współtworzące Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu” (włączony do sieci Natura 2000). Cały OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” obejmuje 18 fortów (forty główne I-IX i fort pośrodkowe Ia-IXa), Cytadelę (dawny Fort Winiary), a także schrony zlokalizowane przy ul. Mazowieckiej, ul. Wojska Polskiego oraz na terenie parku Sołackiego. Obszar ten został wskazany do ochrony z uwagi na występowanie miejsc zimowania nietoperzy. Nie przewiduje się jednak, aby realizacja ustaleń projektowanego planu wpływała na ww. obszar chroniony.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu stwierdzono natomiast obecność gatunków zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*³³, opisane szerzej we wcześniejszych rozdziałach prognozy. W granicach opracowania mogą występować również chronione prawnie gatunki grzybów³⁴. Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków grzybów i zwierząt, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

³¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

³² Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, tekst jednolity

³³ Dz. U. z 2016, poz. 2183

³⁴ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

Przez obszar analizowanego projektu planu, równoległe do ulicy abpa A. Baraniaka, w odległości ok. 40 m od granicy terenu komunikacji, biegnie napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV. Linie elektroenergetyczne powodują powstanie w swoim otoczeniu pól elektromagnetycznych, które powstają na skutek występowania napięcia (pole elektryczne E) oraz w wyniku przepływu prądu (pole magnetyczne H). Emitują pole o częstotliwości sieciowej 50Hz. Polskie prawodawstwo określa zasady ochrony przed polami elektroenergetycznymi o tej częstotliwości. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów³⁵ wprowadzono pojęcie dopuszczalnego poziomu poszczególnych składowych pola elektromagnetycznego - elektrycznej E i magnetycznej H, jakie mogą wystąpić w miejscach dostępnych dla ludzi. Dla pola elektrycznego (składowej elektrycznej) występującego w otoczeniu linii elektroenergetycznej o częstotliwości sieciowej 50Hz, dopuszczalna wartość natężenia wynosi 10kV/m, przy czym najwyższe dopuszczalne w środowisku natężenie pola elektrycznego na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową nie może przekroczyć 1kV, natomiast na pozostałych terenach dostępnych dla ludności 10kV/m. Z kolei dla pola magnetycznego (składowej magnetycznej) w otoczeniu linii elektroenergetycznej o częstotliwości sieciowej 50Hz, najwyższe dopuszczalne w środowisku natężenie, w tym również na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, wynosić może 60A/m. Ze względu na duże zróżnicowanie istniejących instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, obszary oddziaływania oraz zasady zagospodarowania terenów wokół poszczególnych obiektów wyznacza się indywidualnie na podstawie przepisów odrębnych.

Wśród problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – należą problemy związane z sezonowym przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie.

Do istotnych problemów ochrony środowiska na pewno zaliczyć trzeba bardzo wysoki poziom hałasu samochodowego, w którego zasięgu znajduje się przede wszystkim niski budynek mieszkalny – zlokalizowany bezpośrednio przy jezdni ul. abpa. A. Baraniaka. Zagadnienie to opisano szczegółowo w rozdz. 2.10 i zilustrowano na załączniku nr 4 niniejszej prognozy. Budynek ten oraz przebywający w nim ludzie (głównie w porze nocy) zagrożeni są potencjalnie także wibracjami – przenoszonymi przez grunt i powietrze.

Przebiegająca przez obszar analizowanego projektu planu napowietrzna elektroenergetyczna linia wysokiego napięcia 110 kV – jest również potencjalnie uciążliwa akustycznie dla najbliższego otoczenia.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, głównym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji i intensywności dalszego zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych przedmiotowego terenu.

Do sporządzania przedmiotowego projektu planu przystąpiono z uwagi na wniosek Rady Osiedla Chartowo, która wniosła o ochronę istotnego dla mieszkańców Osiedla Tysiąclecia istniejącego drzewostanu, który to stanowi bufor akustyczny i wizualny od ulicy abpa A. Baraniaka. Ponadto tereny objęte analizowanym projektem planu położone są w bardzo atrakcyjnej okolicy, w sąsiedztwie Jeziora Maltańskiego, dlatego też narażone są na próby ich zabudowy.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu pozwoli również na:

- połączenie zielenią, infrastrukturą i małą architekturą terenów zieleni Mały z osiedlem Tysiąclecia oraz integrację przedmiotowego terenu z terenem pobliskich lasów w ciągły system,

³⁵ Dz. U. Nr 192, poz. 1883 z dnia 14 listopada 2003 r.

- uzupełnienie luki planistycznej pomiędzy już uchwalonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- realizację kierunków polityki przestrzennej zapisanej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy dotyczące: sposobu przeznaczenia poszczególnych terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), ustaleń w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej oraz szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów. W projekcie planu znalazł się również zapis ustalający stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu ustalono:

- tereny:
 - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – oznaczony symbolem **MW/U**,
 - zieleni – oznaczony symbolem **ZO**,
 - lasu – oznaczony symbolem **ZL**,
- tereny komunikacji - teren drogi publicznej – oznaczony symbolem **KD-G**.

Analizowany projekt mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu jest typowym planem ochronnym, utrzymującym dotychczasowe przeznaczenie terenów nim objętych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zachowania i ochrony istniejącej tu zieleni wysokiej, obecnie (po wycince prawie całej zieleni wysokiej na terenie **ZO**), jedynie w postaci lasu w granicach terenu **ZL**.

Przedmiotowy projekt planu zachowuje więc zajmujący znaczną część jego powierzchni teren lasu, oznaczony symbolem **ZL**, dla którego ustala obowiązek prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu, dopuszczając jedynie lokalizację duktów leśnych, w tym przeznaczonych dla pieszych i rowerzystów.

W północnej części obszaru opracowania, od strony ul. abpa A. Baraniaka, projekt planu zachowuje jedyną zabudowę zlokalizowaną w jego granicach, wyznaczając teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej (**MW/U**). Na przedmiotowym terenie ustalono lokalizację budynków zgodnie z wyznaczoną na rysunku planu maksymalną nieprzekraczalną linią zabudowy, o powierzchni zabudowy nie większej niż 35% powierzchni działki budowlanej, z zachowaniem nie mniej niż 30% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej. Na analizowanym terenie dopuszczono lokalizację nie więcej niż dwóch nowych budynków, z zakazem lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych, lokalizację kondygnacji podziemnych, a także zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków. Określono wysokość zabudowy – do 2 kondygnacji nadziemnych, przy czym nie większą niż 8 m. Wysokość budynku garażowego albo gospodarczego nie może natomiast przekroczyć 5 m. Ustalono również intensywność zabudowy od 0,1 do 0,81, kąt nachylenia połaci dachowych do 12° oraz powierzchnię nowo wydzielonej działki budowlanej nie mniejszą niż 1800 m². Zgodnie z ustaleniami projektu planu na terenie **MW/U** obowiązuje zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków, a także zakaz lokalizacji budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali, domów opieki społecznej, stacji paliw oraz obiektów zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem świadczących usługi hotelarskie.

W północno-zachodniej części obszaru projektu planu wyznaczono wyłączony z zabudowy teren zieleni (**ZO**), w obrębie którego wymaga się utrzymania powierzchni biologicznie czynnej

zajmującej nie mniej niż 70% terenu. Powołując się na zapisy projektu mpzp, teren ten może zostać zalesiony bądź można zlokalizować na nim park. Na terenie **ZO**, spośród elementów zagospodarowania terenu, dopuszczona została jedynie lokalizacja urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Północną granicę opracowania wyznacza natomiast jedyny teren komunikacji zlokalizowany w obrębie obszaru projektu planu, jakim jest teren drogi publicznej klasy głównej – **KD-G** (ul. abpa A. Baraniaka). Dla ww. terenu ustalono szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu i parametry elementów zagospodarowania drogi publicznej zgodnie z klasyfikacją, a także lokalizację czterech pasów ruchu, po dwa w każdym z kierunków ruchu w przestrzeni jednej jezdni lub dwóch jezdni, w zależności od szerokości drogi w liniach rozgraniczających. Ustalono lokalizację fragmentu skrzyżowania z drogą zlokalizowaną poza planem (ul. Chartowo). Nakazano zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w granicach planu oraz z zewnętrznym układem drogowym, przystosowanie drogi do prowadzenia komunikacji autobusowej oraz lokalizację ścieżki pieszo-rowerowej po północnej stronie drogi. Dopuszczono natomiast: poszerzenie o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniami, lokalizację chodnika po południowej stronie drogi oraz lokalizację zatok autobusowych oraz wiat przystankowych w rejonie przystanków. Dopuszczono także lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego. Zakazano natomiast lokalizacji miejsc postojowych dla samochodów oraz nowych zjazdów.

Dla obszaru opracowania projekt mpzp wprowadza także szczegółowe ustalenia w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Przede wszystkim wprowadza szereg zakazów w odniesieniu do lokalizacji elementów mogących dysharmonizować przestrzeń, takich jak: obiekty tymczasowe, urządzenia reklamowe, wolno stojące szyldy, szyldy i tablice informacyjne z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED, czy ogrodzenia³⁶. Zapisy projektu planu dopuszczają natomiast lokalizację elementów zagospodarowania, takich jak: obiekty małej architektury, ciągi piesze, rowerowe lub pieszo-rowerowa, tablice informacyjne³⁷, jak również szyldy na budynkach, na wysokości parteru, w miejscach nie przesłaniających otworów okiennych lub drzwiowych, o powierzchni jednego szyldu nie większej niż 0,3 m²³⁸.

Analizowany projekt mpzp zawiera także ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego (w tym jego poszczególnych komponentów) oraz ochrony przyrody. W tym zakresie, w przedmiotowym projekcie planu ustalono:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów:
 - **KD-G** do sieci kanalizacji deszczowej,
 - **MW/U** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich w granicach działki budowlanej,
- na terenach **ZL** i **ZO** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

W sposób pośredni, do zapisów zapewniających możliwość właściwej ochrony poszczególnych komponentów środowiska zaliczyć można także część zapisów dotyczących zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury. Wśród najważniejszych z nich wymienić należy ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym dla oznaczonej na rysunku planu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV wymianę jej na linię kablową oraz przebudowę lub rozbudowę, w tym na wielotorową lub wielonapięciową. W projekcie planu określono także wysokość budowli związanych z infrastrukturą techniczną telekomunikacyjną, wynoszącą do 49 m od poziomu terenu. Realizacja tych zapisów pozwoli zminimalizować ryzyko

³⁶ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami projektu planu ogrodzeń ażurowych: towarzyszących urządzeniom sportowo-rekreacyjnym, placom zabaw lub obiektom infrastruktury technicznej, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu, czy też zlokalizowanych na terenie **MW/U**

³⁷ z wyjątkiem tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED

³⁸ z wyjątkiem szyldów z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED

uszczerplenia lub naruszenia jakości poszczególnych elementów środowiska na skutek ich niewłaściwej eksploatacji lub emisji znacznych ilości zanieczyszczeń do środowiska.

Analizowany projekt planu wprowadza również ustalenia w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, nakazując uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej (w tym wskazanej na rysunku planu elektroenergetycznej linii napowietrznej WN-110 kV), a także uwzględnienie ograniczeń wysokości zabudowy wynikających z położenia w rejonie lotniska Poznań-Ławica. Ustalono również na terenach **ZO**, **ZL** i **KD-G** zakaz lokalizacji budynków, jak również nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wynikających z sąsiedztwa z terenem **ZL**.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej na terenie **ZL** ustalono w projekcie planu zachowanie i ochronę wskazanego na rysunku planu schronu pogotowia piechoty, wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25 maja 1983 r.

Analizowany projekt planu wprowadza również ustalenia w zakresie zasad kształtowania przestrzeni publicznych, ustalając obowiązek spójnego zagospodarowania pasa drogowego w zakresie obiektów małej architektury, oświetlenia oraz nawierzchni.

Ponadto na rysunku projektu planu, poza wspomnianą już wcześniej elektroenergetyczną linią napowietrzną WN-110 kV, zaznaczono również zasięg udokumentowanego złoża wód termalnych – Swarzędz IGH-1 oraz terenu i obszaru górniczego (pokrywających się jednocześnie z granicą przedmiotowego projektu planu).

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”³⁹ obszar projektu planu położony jest w strefie II – pośredniej, charakteryzującej się intensywnymi procesami urbanizacyjnymi.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania (zwanym dalej Studium) obszar projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu położony jest w zasięgu terenów wyłączonych z zabudowy, jak i terenów transportu. Na omawianym obszarze Studium wskazuje następujące kierunki przeznaczenia terenów:

- tereny wyłączone z zabudowy:
 - **ZO** – tereny zieleni nieurządzonej, tereny leśne i do zalesień, użytki rolne, tereny zadrzewione, dna dolin rzek, strumieni, jezior, stawów, wody powierzchniowe w granicach klinowo-pierścieniowego systemu zieleni i położone poza tym systemem,
- tereny dróg – układ podstawowy:
 - **kdG...** - drogi główne (ul. abpa A. Baraniaka).

Dla wyłączonych z zabudowy terenów **ZO**, Studium ustala zakaz lokalizacji budynków i zakaz zwiększania wskaźnika intensywności oraz wysokości zabudowy (w przypadku zabudowy istniejącej), z dopuszczeniem działań określonych w sposób szczegółowy w pozostałych zapisach.

W granicach obszaru projektu mpzp Studium wskazuje również przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów, dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczone tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków) m.in. poprzez stosowanie

³⁹ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r

układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza, Studium określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania⁴⁰ i Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu⁴¹. W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, projektowanie układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

Studium – opierając się na zapisach Programu ochrony środowiska przed hałasem⁴² – określa jednocześnie wytyczne do stosowania mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Wymaga wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu) budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiana przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej (nie wymagającej zachowania standardów akustycznych w środowisku).

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Jak wspomniano już w niniejszej prognozie, na przeważającej części terenu objętego projektem planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Jedyne w północnej części opracowania obowiązuje uchwała Rady Miasta Poznania Nr LXXXV/982/III/2002 z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia mpzp obszaru „MALTA” w Poznaniu. Teren ten w obowiązującym mpzp przeznaczony jest pod tereny dróg publicznych klasy głównej.

Brak obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru stanowi przyczynę pojawiania się znaczących utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Należy zauważyć, że tego rodzaju sytuacja utrudnia również skuteczną ochronę lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego, co w przypadku analizowanych terenów jest szczególnie istotne.

Do sporządzania przedmiotowego projektu planu przystąpiono z uwagi na wniosek Rady Osiedla Chartowo, która wnosiła o ochronę istotnego dla mieszkańców Osiedla Tysiąclecia istniejącego drzewostanu, który to stanowi bufor akustyczny i wizualny od ulicy abpa A. Baraniaka. Ponadto tereny objęte analizowanym projektem planu położone są w bardzo atrakcyjnej okolicy w sąsiedztwie Jeziora Maltańskiego, dlatego też narażone są na próby ich zabudowy.

Odstąpienie od realizacji planu miejscowego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu jest zatem niekorzystne, ze względu na potencjalną możliwość realizacji na przedmiotowym obszarze nowych inwestycji budowlanych, zarówno w obrębie terenu **MW/U**, jak i terenu przeznaczonego pod zieleń o charakterze otwartym (**ZO**), który na skutek niedawnej wycinki został pozbawiony zadrzewień i stanowi atrakcyjne miejsce pod lokalizację nowej zabudowy.

W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp, wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje administracyjne – decyzje o warunkach zabudowy –

⁴⁰ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508, akt archiwalny)

⁴¹ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509, akt archiwalny)

⁴² Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania

które nie zawsze stanowią skutecznego narzędzia kształtowania ładu przestrzennego. Rozwój zagospodarowania przestrzennego wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne utrudnia również uwzględnienie istotnych aspektów ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, a także ochrony przyrody.

Plan miejscowy dla omawianego obszaru jest szczególnie istotny również z uwagi na konieczność ochrony zajmującego przeważającą część opracowania terenu lasu (ZL), sąsiadującego od północy poprzez ulicę abpa A. Baraniaka z terenami zieleni w otoczeniu Jeziora Maltańskiego, współtworzącymi wschodni klin zieleni miasta Poznania.

Ponadto, pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni ochronę środowiska przyrodniczego, ponieważ plan, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z ochroną zieleni, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania *Programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań*⁴³ realizowanych w projekcie mpzp poprzez dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, a także nakazu powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci.

Na szczeblu lokalnym, cele ochrony środowiska określone zostały w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016, z perspektywą do 2020 roku⁴⁴. Program stanowi wyraz realizacji polityki ekologicznej państwa na szczeblu gminnym. Sporządzony został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, nakładającej na organy samorządowe województwa, powiatu i gminy obowiązek sporządzania odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Wyżej wymieniony dokument określa zadania w zakresie ochrony środowiska dla Poznania dla okresu czteroletniego (lata 2013-2016) oraz wskazuje główne wyzwania dla miasta w zakresie ochrony środowiska do roku 2020.

Dokument wskazuje cele strategiczne (długoterminowe) oraz kierunki działań w procesie długofalowym, które mają przyczynić się do osiągnięcia zaplanowanej wizji Miasta. Cele strategiczne obejmują 20 różnych zagadnień i odnoszą się zarówno do zachowania dobrego stanu oraz poprawy jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, jak i zmniejszenia pewnych niekorzystnych oddziaływań oraz zagadnień na pograniczu ochrony środowiska i innych dziedzin (m.in. społecznych i gospodarczych). Kierunki działań wytyczone na lata 2013-2016 stanowią z kolei uszczegółowienie celów strategicznych. Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu. Są to cele dotyczące:

- osiągnięcia poprawy jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:

⁴³ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.

⁴⁴ uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r.

- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
- minimalną powierzchnię biologicznie czynną działek dla terenów **MW/U** i **ZO**;
- zrównoważonego użytkownika zasobów wodnych oraz ochrony przed powodzią i suszą – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów:
 - **KD-G** do sieci kanalizacji deszczowej,
 - **MW/U** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich w granicach działki budowlanej,
 - na terenach **ZL** i **ZO** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
- utrzymanie wysokiego poziomu systemu zieleni miejskiej – cel realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające:
 - na terenie **ZL** prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urzędzenia lasu,
 - na terenie **ZO** dopuszczenie zalesienia i lokalizacji parku,
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów,
 - minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla terenów **MW/U** i **ZO**;
- zmniejszenia stopnia narażenia użytkowników terenów zieleni, rozmieszczonych w granicach projektu planu, oraz użytkowników budynków na niepożądaną hałas:
 - cel realizowany w projekcie planu poprzez zapis ustalający stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami, a także poprzez wprowadzony zakaz lokalizacji budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży, szpitali, domów opieki społecznej oraz obiektów zamieszkania zbiorowego z wyjątkiem świadczących usługi hotelarskie, a także zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych oraz zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁴⁵, jest aktualizacja „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”⁴⁶. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Cybina (kod PLRW600017185899). W aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wspomniana JCWP została wskazana jako nie zagrożona nieosiągnięciem wyznaczonych celów środowiskowych (dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny), która aktualnie przedstawia zły stan chemiczny wód. Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim ustalenie

⁴⁵ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

⁴⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z terenów **KD-G** do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast z terenu **MW/U** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich w granicach działki budowlanej. W stosunku do terenów **ZL** i **ZO** ustalono natomiast zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest najczęściej z realizacją inwestycji budowlanych, drogowych oraz infrastrukturalnych. W przypadku analizowanego projektu mpzp, ze względu na charakter docelowego sposobu zagospodarowania i użytkowania większości znajdujących się w jego granicach terenów, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych. Analizowany projekt mpzp utrzymuje dotychczasową funkcję zlokalizowanych w jego granicach terenów **ZO** i **ZL**, pozostawiając je wyłączone z zabudowy, uniemożliwiając jednocześnie lokalizację na przeznaczonym pod zabudowę terenie **MW/U** inwestycji, których realizacja związana byłaby z wystąpieniem negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu na terenie **ZL**, zajmującym prawie 65% powierzchni całego analizowanego obszaru, ustalono prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urzędnictwa lasu. Dopuszczono tu jedynie lokalizację duktów leśnych, w tym przeznaczonych dla pieszych i rowerzystów, których realizacja nie będzie powodowała istotnych negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe.

W przypadku terenu **ZO**, ewentualnych niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe (o niewielkiej intensywności i ograniczonym zasięgu), spodziewać się można jedynie w przypadku dopuszczonej ustaleniami projektu mpzp ewentualnej lokalizacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych, których posadowienie i umocowanie w gruncie będzie wymagało najprawdopodobniej realizacji wykopów lub innych prac ziemnych powodujących przekształcenia powierzchni ziemi. Zminimalizowaniu ewentualnych, wspomnianych powyżej negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi służyć będzie z pewnością wprowadzenie dla terenu **ZO** obowiązku zachowania nie mniej niż 70% powierzchni terenu jako powierzchni biologicznie czynnej.

Ewentualne nowe inwestycje budowlane, które spowodują oddziaływania na powierzchnię ziemi, przewidywane są natomiast na terenie **MW/U**, na którym projekt planu dopuszcza zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bez prawa ich rozbudowy i nadbudowy, bądź też umożliwia lokalizację nowej zabudowy – w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków, z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych. Ponadto projekt planu dopuszcza również lokalizację kondygnacji podziemnych. Należy jednak podkreślić, że z uwagi na zasięg planowanych inwestycji nie będą to oddziaływania znaczące.

Realizacja ewentualnej nowej zabudowy spowoduje zarówno trwałe, jak i krótkoterminowe przeobrażenia powierzchni ziemi. W miejscach lokalizacji nowej zabudowy dojdzie do naruszenia wierzchnich warstw geologicznych, a także przemieszania gruntów w wyniku prowadzenia prac fundamentowych i realizacji podziemnej infrastruktury. Większe oddziaływania w tym zakresie nastąpią w przypadku realizacji, dopuszczonych ustaleniami projektu planu, kondygnacji podziemnych. Powyższe, negatywne oddziaływania będą spowodowane:

- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów obiektów inżynierskich,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża w pewnym stopniu wystąpić mogą w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót

budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej⁴⁷, w tym wymiany oznaczonej na rysunku planu elektroenergetycznej linii napowietrznej WN-110 kV na linię kablową. Prowadzenie tego rodzaju inwestycji skutkować może powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem elementów ograniczających przepuszczalność, czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu. Niemniej, przewiduje się, że zjawisko to nie będzie odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w granicach całego analizowanego obszaru.

Przeobrażeń powierzchni ziemi spodziewać się należy z pewnością w związku z dopuszczeniem realizacji na terenie **KD-G** poszerzeń o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem. Realizacja nowych elementów komunikacyjnych spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni ziemi. W trakcie prowadzenia prac budowlanych jest ona adaptowana do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych. Powoduje to powstanie nowych form antropogenicznych, np.: nasypów czy powierzchni niwelowanych. Skutkiem poszerzenia terenu **KD-G** o dodatkowe pasy ruchu będzie uszczelnienie powierzchni, dotąd biologicznie czynnej. Rozbudowa układu drogowego będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych znacząco zmieniających właściwości podłoża.

Reasumując, zaproponowany w projekcie mpzp sposób zagospodarowania i użytkowania uwzględnia aktualny sposób zainwestowania wszystkich terenów położonych w zasięgu granic opracowania, respektując jednocześnie szereg ograniczeń w zagospodarowaniu, wynikających z lokalnych uwarunkowań, co pozwoli ograniczyć skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, obszar mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu leży w całości w granicach złoża zasobów wód geotermalnych oraz w całości w zasięgu terenu górniczego i obszaru górniczego dla tego złoża⁴⁸.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu nie będzie wpływała na stan i jakość zasobów naturalnych, występujących w granicach omawianego w prognozie obszaru. Prace prowadzone w granicach projektu planu nie będą naruszały głębokich utworów geologicznych, a funkcjonowanie nowo wybudowanych obiektów nie będzie wiązało się wykorzystywaniem zasobów naturalnych reprezentowanych przez wspomniane złożo kopalin.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze opracowania nie znajdują się wody powierzchniowe, w związku z czym w ramach niniejszego opracowania nie został przeanalizowany wpływ ustaleń projektu planu na wody powierzchniowe.

Z uwagi na charakter planowanych inwestycji ustalonych zapisami projektu planu, ograniczonych jedynie do terenu **MW/U** (na którym projekt planu umożliwi lokalizację nowej zabudowy w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków o funkcji usługowej) oraz do fragmentu terenu **KD-G** (dopuszczenie poszerzeń o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem), nie przewiduje się również znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na wody podziemne.

Oddziaływania o zasięgu lokalnym i charakterze czasowym mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych, związanych z wykonaniem wykopów pod fundamenty nowych budynków, prowadzeniem głębokich prac ziemnych pod dopuszczone ustaleniami projektu mpzp kondygnacje podziemne, czy też w związku z ewentualną realizacją poszerzeń terenu drogowego. Na tym etapie istnieje potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji budowlanych różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami, powstającymi na etapie realizacji inwestycji, należy zorganizować plac i zaplecze budowy w sposób zabezpieczający grunt i wodę przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników,

⁴⁷ z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej

⁴⁸ bazagis.pgi.gov.pl

przenośne toalety dla pracowników oraz zabezpieczyć skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi i normami. Powyższe zagadnienia regulowane są przez przepisy odrębne i nie stanowią zakresu ustaleń mpzp.

Rozwój terenów zabudowanych związany jest nierozzerwalnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych. Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, na terenie **MW/U** istnieje obecnie zabudowa, natomiast analizowany projekt planu dopuszcza zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bez prawa ich rozbudowy lub nadbudowy. Na ww. terenie możliwa jest również lokalizacja nowej zabudowy, w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków, z koniecznością uwzględnienia zakazu lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych. Ponadto dla terenu **MW/U**, w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, ustalono powierzchnię zabudowy nie większą niż 35% powierzchni działki budowlanej, natomiast udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej nie może być mniejszy niż 30%. Biorąc powyższe pod uwagę, zakłada się, że nie dojdzie do znacznego zwiększenia powierzchni nieprzebiegających, w stosunku do stanu obecnego.

Zważywszy na to, że projekt planu dopuszcza na terenie **MW/U** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, oddziaływanie zrealizowanych inwestycji nie powinno spowodować obniżania się poziomu wód gruntowych, zmniejszania ich zasobów i nadmiernego przesuszania gruntu. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania w ww. zakresie, do projektu planu wprowadzono ustalenia, które pozwolą na zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów przez sieci kanalizacyjne. W projekcie mpzp ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych odpowiednio: z zajmujących przeważającą część obszaru opracowania terenów **ZL** i **ZO** – na terenie, z terenu **MW/U** – odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich w granicach działki budowlanej, natomiast z terenu **KD-G** – odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej.

Zagospodarowanie wód w granicach terenu jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż podstawową zasadą współczesnych metod zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest zatem szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem zieleni i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwi właściwe gospodarowanie wodami na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania tych wód są ograniczone z uwagi na duży udział powierzchni trwale uszczelnionych lub lokalne warunki gruntowo-wodne (np. płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych, obszary bezodpływowe itd.). Dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej jest rozwiązaniem najbardziej korzystnym w przypadku terenów komunikacyjnych (zwłaszcza na terenach miejskich, gdzie nie ma trawiastych rowów przydrożnych), obejmujących drogi o nawierzchni utwardzonej (bitumicznej), gdyż minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami spływającymi z powierzchni dróg (przede wszystkim węglowodorami ropopochodnymi i zawiesiną).

Ochronie jakości wód podziemnych służyć będą również ustalenia planu, dotyczące: powiązania elementów sieci infrastruktury technicznej na terenie planu z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci, jak również wprowadzenia zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych planem oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej. Powyższe ustalenia umożliwiają również rozwój sieci infrastruktury technicznej, co jest szczególnie istotne z uwagi na brak w granicach projektu planu sieci kanalizacji sanitarnej. Projekt planu nie precyzuje rozwiązań w tym zakresie, co oznacza, że zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej prowadzone będą wyłącznie w oparciu o przepisy odrębne. W granicach analizowanego projektu mpzp (w ulicy abpa A. Baraniaka oraz na terenie **MW/U**) znajduje się natomiast wodociąg zapewniający obecnym i przyszłym mieszkańcom zaopatrzenie w wodę. Projekt planu nie podejmując ustaleń w tym zakresie odwołuje się do przepisów odrębnych, gdzie przyłączanie budynków do sieci regulują zapisy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁴⁹. Zgodnie z § 26 działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci wodociągowej. W razie braku warunków

⁴⁹ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zmianami

przyłączenia sieci wodociągowej, działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem możliwości zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody.

Podsumowując ustalenia projektu mpzp w odniesieniu do wód podziemnych, należy stwierdzić, że możliwe jest czasowe i lokalne oddziaływanie nowych inwestycji na zasoby i jakość wód podziemnych, jednakże realizacja zapisów regulujących sposób zagospodarowania poszczególnych terenów pozwolą na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Ze względu na charakterystykę obszaru opracowania, dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w jego granicach, a także charakter ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, nie należy spodziewać się wystąpienia istotnych zmian w lokalnej różnorodności biologicznej na skutek realizacji jego ustaleń.

Różnorodność biologiczna w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp kształtowana jest przede wszystkim dzięki obecności terenów zieleni **ZO** oraz lasu **ZL**.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów **ZO** i **ZL**. Analizowany projekt planu w stosunku do terenu **ZL** ustala obowiązek prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urzędzenia lasu, dopuszczając jedynie lokalizację duktów leśnych, w tym przeznaczonych dla pieszych i rowerzystów. Na wyłączonym z zabudowy terenie zieleni **ZO** wymaga natomiast utrzymania powierzchni biologicznie czynnej zajmującej nie mniej niż 70% terenu. Powołując się na zapisy projektu mpzp, teren ten może zostać zalesiony bądź można zlokalizować na nim park. Na terenie **ZO**, spośród elementów zagospodarowania terenu, dopuszczona została jedynie lokalizacja urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Analizowany projekt planu, będący projektem o charakterze ochronnym, uwzględniającym aktualny sposób zagospodarowania większości terenów zlokalizowanych w jego granicach, nie przewiduje zatem wprowadzania elementów zagospodarowania przestrzennego mogących spowodować drastyczne zmiany w tutejszych warunkach środowiskowych, skutkujących znacznym ograniczeniem bioróżnorodności, czy znaczących zmian w zakresie różnorodności, charakteru oraz zasobności lokalnej flory.

Jedynie nowe inwestycje, jakie zostały przewidziane w projekcie planu dotyczyć będą zainwestowanego już terenu **MW/U**, na którym projekt planu umożliwi lokalizację nowej zabudowy wyłącznie o funkcji usługowej (zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych) oraz fragmentu terenu **KD-G**, na którym dopuszczono poszerzenia o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem. Zmiany te w skali całego obszaru projektu planu dotyczyć będą stosunkowo niewielkich powierzchni, w związku z tym wpływ na kształtowanie tutejszej różnorodności biologicznej należy ocenić jako niewielki. W stosunku natomiast do szaty roślinnej, na ww. terenach **MW/U** i **KD-G** spodziewać się można pewnego jej uszczuplenia, wynikającego z konieczności trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi i usunięcia części istniejącej pokrywy roślinnej, niezbędnego w przypadku lokalizacji nowych inwestycji. Oddziaływania te wystąpią wyłącznie na etapie realizacji inwestycji, a ich charakter będzie czasowy i w znacznym stopniu odwracalny (możliwość odtworzenia pokrywy roślinnej po zakończeniu prac realizacyjnych – w przypadku braku uszczelnienia powierzchni ziemi).

Projekt planu (poza ww. dopuszczeniem poszerzenia terenu **KD-G**) nie przewiduje rozbudowy istniejącego układu komunikacyjnego, natomiast w przypadku ewentualnych dopuszczonych inwestycji związanych z siecią infrastruktury technicznej, jak np. ewentualna wymiana istniejącej elektroenergetycznej linii napowietrznej WN-110 kV na linię kablową, niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej będą miały charakter krótkotrwały i w znacznej mierze odwracalny.

Analizowany projekt mpzp wprowadza nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, jak również na terenie **MW/U** ustala wymóg zachowania nie mniej niż 30% powierzchni działki budowlanej jako powierzchni biologicznie czynnej. Tego rodzaju działania umożliwią wytworzenie nowych powierzchni zagospodarowanych zielenią, wpływających korzystnie nie tylko na podniesienie lokalnych walorów estetycznych i krajobrazowych, ale również zrekompensują ewentualne straty w szacie roślinnej poniesione w związku z realizacją dopuszczonych ustaleniami projektu planu nowych inwestycji.

Podobnie jak w przypadku bioróżnorodności oraz szaty roślinnej, nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań dla lokalnej fauny, wynikających z realizacji ustaleń

analizowanego projektu mpzp. Czynnikiem, który w sposób najbardziej znaczący będzie wpływał pozytywnie na lokalną faunę, będzie zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów **ZO** i **ZL**, stanowiących miejsce występowania większości przedstawicieli zwierząt obszaru opracowania.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu zasadniczo nie wprowadza ustaleń, których realizacja mogłaby w sposób istotny naruszyć walory krajobrazowe przedmiotowego obszaru. W przypadku wyłączonych z zabudowy terenów **ZO** i **ZL**, stanowiących przeważającą część obszaru mpzp, utrzymuje się ich dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania, umożliwiając jedynie w granicach zainwestowanego już terenu **MW/U** lokalizację nowej zabudowy w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków o funkcji usługowej.

Jak już wcześniej wspomniano, ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów **ZO** i **ZL**. Analizowany projekt planu w stosunku do terenu **ZL** ustala obowiązek prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu, dopuszczając jedynie lokalizację duktów leśnych, w tym przeznaczonych dla pieszych i rowerzystów. Na wyłączonym z zabudowy terenie zieleni **ZO** wymaga natomiast utrzymania powierzchni biologicznie czynnej zajmującej nie mniej niż 70% terenu. Powołując się na zapisy projektu mpzp, teren ten może zostać zalesiony bądź można zlokalizować na nim park. Na terenie **ZO**, spośród nowych elementów zagospodarowania terenu, dopuszczona została jedynie lokalizacja urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Zgodnie z ustaleniami przedmiotowego projektu planu przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne ograniczone zostały do terenu **MW/U** (na którym projekt planu umożliwi lokalizację nowej zabudowy w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków o funkcji usługowej) oraz do fragmentu terenu **KD-G** (dopuszczenie poszerzeń o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem). Ponadto, zgodnie z zapisami analizowanego dokumentu, na terenie **MW/U** dopuszcza się również zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków. Zasięg przewidywanych zmian będzie zatem niewielki, jednakże aby zapobiec możliwości realizacji na terenie **MW/U** zabudowy odbiegającej w sposób znaczący od zabudowy dotychczas funkcjonującej, do projektu planu wprowadzono szereg zapisów w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy. Określono m.in.: intensywność zabudowy, wysokość zabudowy, liczbę kondygnacji, geometrię dachów, a także możliwy sposób lokalizowania zabudowy (wyznaczenie maksymalnej nieprzekraczalnej linii zabudowy). Wyeliminowanie możliwości swobodnego i nieograniczonego sposobu lokalizacji zabudowy na poszczególnych działkach budowlanych sprzyjać będzie kształtowaniu zabudowy w sposób uporządkowany, uwzględniający lokalne uwarunkowania.

Dla wszystkich terenów znajdujących się w granicy projektu mpzp przewidziano rozwiązania umożliwiające właściwe kształtowanie ładu przestrzennego oraz wpływające korzystnie na lokalne walory krajobrazowe. Przede wszystkim wprowadzono szereg zakazów w odniesieniu do lokalizacji elementów mogących dysharmonizować przestrzeń, takich jak: obiekty tymczasowe, urządzenia reklamowe, wolno stojące szyldy, szyldy i tablice informacyjne z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED, czy ogrodzenia⁵⁰. Zapisy projektu planu dopuszczają natomiast lokalizację elementów zagospodarowania, takich jak: obiekty małej architektury, ciągi piesze, rowerowe lub pieszo-rowerowa, tablice informacyjne⁵¹, jak również szyldy na budynkach, na wysokości parteru, w miejscach nie przesłaniających otworów okiennych lub drzwiowych, o powierzchni jednego szyldu nie większej niż 0,3 m²⁵².

Pozytywnie na walory krajobrazowe analizowanego obszaru oddziaływać będzie zieleni, zarówno ta istniejąca, którą projekt planu chroni wyznaczając tereny **ZO** i **ZL**, a także nowa, która powstanie w konsekwencji zapisu ustalającego obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia.

Poprawie walorów krajobrazowych obszaru opracowania sprzyjać będzie także dopuszczenie wymiany przebiegającej przez północną część projektu planu elektroenergetycznej linii napowietrznej

⁵⁰ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami projektu planu ogrodzeń ażurowych: towarzyszących urządzeniom sportowo-rekreacyjnym, placom zabaw lub obiektom infrastruktury technicznej, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu, czy też zlokalizowanych na terenie **MW/U**

⁵¹ z wyjątkiem tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED

⁵² z wyjątkiem szyldów z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED

WN 110 kV na linię kablową (z dopuszczeniem jej przebudowy lub rozbudowy w tym na wielotorową lub wielonapięciową).

Podsumowując, z uwagi na bardzo niewielką skalę przekształceń, jakie ustala projekt mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, nie należy się spodziewać wystąpienia dużych i rozległych zmian uwarunkowań krajobrazowych, natomiast te, które nastąpią, niewątpliwie będą miały charakter pozytywny i w skali lokalnej będą niezauważalne.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w zróżnicowany sposób na mieszkańców analizowanego obszaru.

Niekorzystne oddziaływania związane będą ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji poszczególnych (nielicznych) inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego i wzrostem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg ograniczał się będzie raczej do pojedynczych działek budowlanych i ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Analiza ustaleń przedmiotowego projektu mpzp pozwala natomiast założyć, iż realizacja jego zapisów nie będzie związana z długofalowym, niekorzystnym oddziaływaniem na mieszkańców analizowanego obszaru. Omawiany w niniejszej prognozie projekt mpzp nie przewiduje wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w zasięgu jego granic. Zgodnie z jego zapisami, dominującą funkcję stanowiąc będą nadal tereny wyłączone z zabudowy – teren zieleni (**ZO**) oraz teren lasu (**ZL**).

Ewentualne nowe inwestycje budowlane przewidywane są natomiast na terenie **MW/U**, na którym projekt planu dopuszcza zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bez prawa ich rozbudowy i nadbudowy, bądź też umożliwia lokalizację nowej zabudowy – w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków usługowych (zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych).

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne było podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego terenu. Z uwagi na to, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące m.in. ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, jak zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co pozwoli w możliwie maksymalny sposób ograniczyć emisję zanieczyszczeń powstających w obrębie dopuszczonych indywidualnych systemów grzewczych.

Na jakość życia obecnych i przyszłych mieszkańców i użytkowników obszaru projektu planu bardzo pozytywny wpływ będą miały również wszystkie ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania zieleni. Wymienić należy tu zatem nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, jak również wyznaczenie terenów zieleni **ZO** oraz lasu **ZL**, co jest szczególnie istotne z uwagi na obecność w granicach opracowania zwartych zadrzewień leśnych, przeznaczonych do zachowania.

W związku z bardzo wysokim poziomem hałasu samochodowego, związanym z bezpośrednim sąsiedztwem ruchliwej ul. abpa A. Baraniaka – w zakresie ochrony akustycznej ustalono zapewnienie komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, a nie w środowisku, poprzez ustalenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami.

Korzystnie – z punktu widzenia eliminowania konfliktów akustycznych – w projekcie planu ustalono dla terenu **MW/U** zakaz lokalizacji budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali, domów opieki społecznej oraz obiektów zamieszkania zbiorowego

z wyjątkiem świadczących usługi hotelarskie, a także zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych oraz zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków.

Bezpośredni i korzystny wpływ na poprawę komfortu życia tutejszych mieszkańców będzie miała również realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci infrastruktury technicznej. Wśród najważniejszych z nich wymienić należy ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym wymiany elektroenergetycznej linii napowietrznej WN-110 kV (oznaczonej na rysunku planu) na linię kablową, z dopuszczeniem jej przebudowy lub rozbudowy w tym na wielotorową lub wielonapięciową.

W projekcie planu określono także wysokość budowli związanych z infrastrukturą techniczną telekomunikacyjną, wynoszącą do 49 m od poziomu terenu. Realizacja tych zapisów pozwoli zminimalizować ryzyko uszczuplenia lub naruszenia jakości poszczególnych elementów środowiska na skutek ich niewłaściwej eksploatacji lub emisji znacznych ilości zanieczyszczeń do środowiska.

W kontekście oddziaływania ustaleń projektu planu na ludzi, należy wspomnieć również o wprowadzonym w tekście uchwały zakazie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp może w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców analizowanego obszaru na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, jednak docelowa i pełna realizacja wszystkich ustaleń projektu zmiany mpzp (przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów m.in. w zakresie ochrony środowiska) pozwoli na utrzymanie lub podniesienie komfortu i jakości życia mieszkańców obszaru objętego projektem mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do istotnego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze.

Omawiany w niniejszej prognozie projekt mpzp nie przewiduje wprowadzenia znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w zasięgu jego granic. Zgodnie z jego zapisami, dominującą funkcję stanowić będą nadal tereny wyłączone z zabudowy – teren zieleni (**ZO**) oraz teren lasu (**ZL**). Ponadto zachowanie terenu **ZL** pokrytego wysokim drzewostanem leśnym, pochłaniającym CO₂ oraz zanieczyszczenia atmosferyczne będzie wpływać bardzo pozytywnie na jakość powietrza obszaru opracowania.

Ewentualne nowe inwestycje budowlane przewidywane są natomiast na terenie **MW/U**, na którym projekt planu dopuszcza zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bez prawa ich rozbudowy i nadbudowy, bądź też umożliwia lokalizację nowej zabudowy – w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków usługowych (zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych).

Pojawienie się nowej zabudowy skutkować może lokalnym zwiększeniem liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, na skutek uruchomienia nowych, indywidualnych instalacji grzewczych, wykorzystywanych w celu dostarczenia ciepła do poszczególnych budynków. Wzrost poziomu emisji zanieczyszczeń nastąpić może również na skutek lokalnego zwiększenia natężenia ruchu pojazdów, obsługujących potencjalną nową zabudowę usługową (szczególnie w przypadku ewentualnej lokalizacji usług hotelarskich). Przewiduje się natomiast, że ze względu na niewielką powierzchnię działek wskazanych pod lokalizację nowej zabudowy, zwiększenie liczby emitorów zanieczyszczeń w postaci instalacji grzewczych, będzie miało marginalny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Czynnikiem ograniczającym ewentualny wzrost emisji zanieczyszczeń, generowanych na skutek funkcjonowania indywidualnych instalacji grzewczych, jest również dostęp do istniejącej sieci gazowej. Dostępność do tego rodzaju infrastruktury pozwala założyć, iż również instalacje grzewcze w ewentualnej nowej zabudowie w obrębie terenu **MW/U** będą wykorzystywać paliwa gazowe, charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji.

Zapisy przedmiotowego projektu mpzp, poza dopuszczeniem na terenie **KD-G** poszerzenia o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem, nie przewidują realizacji nowych, znaczących inwestycji, związanych z rozbudową lokalnego układu komunikacyjnego. Nie istnieje zatem ryzyko

pojawienia się nowych, liniowych źródeł emisji zanieczyszczeń, których funkcjonowanie zagroziłoby dotrzymaniu obowiązujących standardów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego. Na ograniczenie ryzyka wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń niewątpliwie będzie wpływał także fakt, iż w ostatnich latach notuje się zwiększanie udziału pojazdów spełniających wyższe normy emisji EURO⁵³ oraz stopniowe wycofywanie z użytku pojazdów nie spełniających tych norm.

Lokalnego i ograniczonego czasowo wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać należy się na etapie realizacji poszczególnych inwestycji (w zakresie realizacji zabudowy oraz budowy, rozbudowy i modernizacji elementów układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej), których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Do analizowanego projektu mpzp wprowadzono również zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie nielicznych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Do najważniejszych ustaleń w tym zakresie należy wprowadzenie zakazu stosowania w budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co jest rozwiązaniem szczególnie istotnym w kontekście dopuszczenia możliwości stosowania indywidualnych systemów grzewczych. Przestrzeganie tego zapisu pozwoli w możliwie maksymalny sposób ograniczyć emisję zanieczyszczeń powstających w obrębie dopuszczonych indywidualnych systemów grzewczych (w szczególności zanieczyszczeń pyłowych), jakie mogą zostać zrealizowane w granicach przedmiotowego obszaru. Jest to szczególnie istotne z uwagi na konieczność wyeliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Wprowadzenie tego rodzaju zakazu nawiązuje ponadto do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P.

Dodatkowo, do zapisów projektu mpzp, których realizacja będzie wpływać w sposób korzystny na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego (pośrednio) należy zaliczyć również: nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, określenie dla przeznaczonego pod zabudowę terenu **MW/U** minimalnego udziałów powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 30% powierzchni działki budowlanej), a także zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, wprowadzanie znaczących zmian w obrębie wód powierzchniowych (pojawianie się sztucznych zbiorników wodnych, kanalizowanie dużych cieków wodnych itd.), zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też stosowanie w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Realizacja ustaleń projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie powinna spowodować znaczącego oddziaływania na klimat lokalny. Projektem planu objęty jest obszar o niewielkiej powierzchni (8,8 ha), który w większości stanowią tereny wyłączone

⁵³ norma emisji EURO I (91/441/EC), EURO II (94/12/EC, 96/69/EC), EURO III i EURO IV (wprowadzona Dyrektywą 98/69/EC) oraz EURO V (2007/715/EC)

z zabudowy – teren zieleni (**ZO**) oraz teren lasu (**ZL**). Jedyna zabudowa występująca w granicach opracowania zlokalizowana jest w obrębie niewielkiego terenu **MW/U**, na którym to znajduje się niski budynek mieszkalny wielorodzinny oraz budynek gospodarczy.

Ustalenia projektu mpzp nie wprowadzają zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów **ZO** i **ZL**. Analizowany projekt planu w stosunku do terenu **ZL** ustala obowiązek prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z planem urzędzenia lasu, dopuszczając jedynie lokalizację duktów leśnych, w tym przeznaczonych dla pieszych i rowerzystów. Na wyłączonym z zabudowy terenie zieleni **ZO** wymaga natomiast utrzymania powierzchni biologicznie czynnej zajmującej nie mniej niż 70% terenu. Powołując się na zapisy projektu mpzp, teren ten może zostać zalesiony bądź można zlokalizować na nim park. Na terenie **ZO**, spośród nowych elementów zagospodarowania terenu, dopuszczona została jedynie lokalizacja urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Zgodnie z ustaleniami przedmiotowego projektu planu, przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne ograniczone zostały do terenu **MW/U** (na którym projekt planu umożliwi lokalizację nowej zabudowy w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków o funkcji usługowej) oraz do fragmentu terenu **KD-G** (dopuszczenie poszerzeń o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem). Zasięg przewidywanych zmian będzie zatem niewielki, stąd można założyć, że nie wpłyną one w sposób znaczący na uwarunkowania klimatu lokalnego, zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym. Niemniej, z punktu widzenia oddziaływania na klimat lokalny pozytywnie ocenia się zapis projektu planu nakazujący zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Istotnym zapisem projektu mpzp, którego przestrzeganie będzie miało wpływ na kształtowanie lokalnych warunków mikroklimatycznych, jest wprowadzenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych. Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu. Wagę tego rodzaju ustaleń planów miejscowych należy podkreślić szczególnie w kontekście występowania na terenie całego miasta przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń niektórych zanieczyszczeń (głównie pyłu PM10). Wyeliminowaniu możliwości realizacji na obszarze opracowania obiektów wpływających w sposób negatywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza sprzyjać będzie także (w sposób pośredni) egzekwowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

Reasumując, przewiduje się, że topoklimat analizowanego obszaru w wyniku realizacji zapisów analizowanego mpzp nie ulegnie zmianom podstawowych parametrów oraz nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat oraz warunki wymiany powietrza.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu obejmuje w swoich granicach przede wszystkim teren lasu i zieleni – pomiędzy ul. Inflancką i ul. Chartowo, oraz niewielką działkę z niskimi budynkami (mieszkalnym – przy jezdni oraz drugim za nim, tudzież budynkiem gospodarczym z tyłu działki, a także parkingiem wewnątrz działki), położoną bezpośrednio wzdłuż ruchliwej ul. abpa A. Baraniaka.

Projekt planu ustala przeznaczenie przedmiotowego obszaru pod następujące funkcje: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – oznaczony na rysunku planu symbolem **MW/U**, teren zieleni – oznaczony symbolem **ZO**, teren lasu – oznaczony symbolem **ZL**, oraz teren komunikacji drogi publicznej – oznaczony symbolem **KD-G**.

Wysokie zagrożenie hałasem samochodowym z ul. abpa A. Baraniaka na obszarze projektu planu, w tym szczególnie działki z istniejącymi budynkami, przedstawionego w rozdz. 2.11 i zilustrowano na załączniku nr 4 niniejszej prognozy – na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2012*⁵⁴, opartej na badaniach hałasu prowadzonych w latach 2011-12.

W rozdziale tym zwrócono również uwagę na występujące potencjalne zagrożenie wibracjami dla konstrukcji budynku położonego wzdłuż jezdni, a także dla przebywających w nim ludzi, głównie

⁵⁴ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

w porze nocnej, jak również oddziaływanie linii wysokiego napięcia 110 kV, która biegnie przez teren opracowania, w tym przez teren zabudowanej działki jw., równoległe do ul. abpa A. Baraniaka.

W przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej bezpośrednio wzdłuż granicy pasa drogowego, ochrona przed hałasem polega na stosowaniu zasad akustyki budowlanej w budynkach – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁵ (art. 114, ust. 4), które mówią, że: „W przypadku zabudowy mieszkaniowej, ..., zlokalizowanych na granicy pasa drogowego ..., ochrona przed hałasem polega na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.”

W związku z powyższym, w projekcie planu nie ustalono zapewnienia ochrony akustycznej w środowisku dla terenu **MW/U**, tj. terenu działki z istniejącymi na niej dwoma budynkami mieszkalnymi, a ustalono stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami. Stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy w tym przypadku przede wszystkim stosowania przegród zewnętrznych w budynkach, w tym głównie okien – o wysokiej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Korzystnie – z punktu widzenia eliminowania konfliktów w dziedzinie akustyki – w projekcie planu ustalono dla terenu **MW/U** zakaz lokalizacji budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali, domów opieki społecznej oraz obiektów zamieszkania zbiorowego z wyjątkiem świadczących usługi hotelarskie, a także zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych oraz zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków.

Funkcjonowanie obiektów z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi na terenie **MW/U** projektu planu, a więc w strefach oddziaływania wysokich poziomów hałasu komunikacyjnego (w tym wypadku hałasu samochodowego) dopuszczają również przepisy rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁵⁶, które (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2) mówią że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... także racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych.”

Umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia dotyczącego stosowania zasad akustyki budowlanej jest właściwe nie tylko ze względu na potrzebę zwrócenia uwagi na problem zagrożenia hałasem samochodowym w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w budynkach. Ustalenie to dotyczy również budynków zlokalizowanych w strefach mniej skażonych hałasem, a więc w projekcie planu także w głębi działki – jeśli poziomy hałas komunikacyjny przekraczają tam chociażby wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB, odpowiednio w całej porze dziennej i nocnej.

Na podstawie wymagań polskich norm (stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej) wartości poziomu hałasu na zewnątrz budynku przekraczające wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB, odpowiednio w czasie 8 najniekorzystniejszych kolejno po sobie następujących godzin pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz w czasie pół najmniej korzystnej godziny w porze nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) – nie gwarantują uzyskania wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, przeznaczonych na pobyt ludzi, nie wyposażonych w okna o bardzo wysokiej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Ustalenia akustyczne jw. nie rozwiązują problemu wpływu pola elektromagnetycznego od linii wysokiego napięcia 110 kV, położonej bardzo blisko istniejących budynków mieszkalnym oraz nad budynkiem gospodarczym. Ocenę zagrożenia hałasem od tej linii w środowisku omówiono w rozdz. 2.10 niniejszej prognozy. Zagadnienie to nie dotyczyło jednak oceny wpływu pola elektromagnetycznego na ludzi.

Podsumowując należy stwierdzić, że dla terenów w obszarze projektu planu nie ustalono zapewnienia standardów akustycznych w środowisku. Nakazano jednak stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi. Ustalenie to – zrealizowane zgodnie z wymaganiami polskich norm stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej – zapewni wymagany komfort akustyczny wewnątrz pomieszczeń zamkniętych.

⁵⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity, z późn. zm.)

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Jak już wspomniano w niniejszej prognozie, w granicach projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu znajduje się zlokalizowany u zbiegu ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo, zabytkowy, pochodzący z 1913-1914 r., schron pogotowia piechoty, objęty ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25.05.1983 r. Na przedmiotowym obszarze stwierdzono również występowanie udokumentowanych stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską na podstawie zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵⁷. Są to stanowiska oznaczone jako AZP 52-28 stan. 188 (osadnictwo z epoki kamienia) oraz AZP 52-28/75 stan. 95 (cmentarzysko okresu laterańskiego).

W analizowanym projekcie planu, w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, na terenie **ZL** ustalono nakaz zachowania i ochrony wskazanego na rysunku planu schronu pogotowia piechoty, wpisanego do rejestru zabytków. Ponadto na rysunek projektu planu naniesiono również szrafem strefy stanowisk archeologicznych.

W związku z powyższym, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego, wynikających z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu.

Analizowany projekt mpzp, poza dopuszczeniem na zainwestowanym już terenie **MW/U** lokalizacji nie więcej niż dwóch nowych budynków o funkcji usługowej (zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych) oraz dopuszczeniem poszerzeń terenu **KD-G** o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniami, nie przewiduje wprowadzenia w swoich granicach jakiegokolwiek innej nowej zabudowy czy zmian w układzie komunikacyjnym. W stosunku natomiast do zajmujących przeważającą część opracowania, wyłączonych z zabudowy terenów **ZO** i **ZL**, przewiduje się ich dalsze zachowanie w niezmienionym kształcie. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zatem istotnego wzrostu ilości dóbr materialnych, zlokalizowanych w granicach przedmiotowego obszaru, jednakże korzystne oddziaływania na dobra materialne związane będą z pełnym i docelowym przestrzeganiem zapisów projektu mpzp w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano w rozdziale 3 niniejszej prognozy, na obszarze objętym projektem mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Objektami objętymi prawną formą ochrony, położonymi najbliżej analizowanego obszaru, jest Fort III Graf – Kirchbach, zlokalizowany na terenie Nowego ZOO przy ul. Krańcowej, oraz Fort IIa (Thümen) – zlokalizowany na osiedlu Czecha, przy zbiegu ul. Piaśnickiej i ul. Kurlandzkiej, stanowiące elementy współtworzące Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu” (włączony do sieci Natura 2000).

Z uwagi na brak bezpośredniego sąsiedztwa ze wspomnianym obszarem, przedmiot jego ochrony, a także charakter ustaleń omawianego projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, nie przewiduje się wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji zapisów projektu planu.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie

⁵⁷ Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, tekst jednolity

spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Do najważniejszych skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp należy zachowanie jako wyłączonych z zabudowy terenów zieleni (**ZO**) i lasu (**ZL**), ze szczególnym uwzględnieniem ochrony istniejącego drzewostanu leśnego, który stanowi dla mieszkańców przylegającego od południa do obszaru projektu planu Osiedla Tysiąclecia bufor akustyczny i wizualny od ulicy abpa A. Baraniaka. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp możliwe będzie również wprowadzenie nowej zabudowy usługowej wyłącznie w obrębie terenu **MW/U**, z zachowaniem ustalonych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz maksymalnej nieprzekraczalnej linii zabudowy.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów **MW/U** i **ZO**,
- realizacji na terenie **MW/U** ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy,
- stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami,
- sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w szczególności w okresie poprzedzającym docelową realizację kanalizacji sanitarnej) oraz odpadami,
- przestrzegania zakazu stosowania w nowych budynkach pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- respektowania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

Ponadto, skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁵⁸ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁵⁹, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów

⁵⁸ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*

⁵⁹ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie wskazują na możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów i nie są jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia projektu mpzp, opracowywanego dla danego obszaru. Z uwagi na powyższe, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania. Niemniej, wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp, najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. Należy jednak zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu mpzp, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, infrastrukturalnych itd.).

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość wprowadzenia odmiennego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w zasięgu granic projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia terenów znajdujących się na przedmiotowym obszarze. Na większości obszaru projektu planu Studium wskazuje przeznaczenie pod wyłączone z zabudowy tereny oznaczone symbolem **ZO** – tereny zieleni nieurządzonej, tereny leśne i do zalesień, użytki rolne, tereny zadrzewione, dna dolin rzek, strumieni, jezior, stawów, wody powierzchniowe w granicach klinowo-pierścieniowego systemu zieleni i położone poza tym systemem.

Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych zostało również ograniczone z uwagi na obecność obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz niezwykle istotne z planistycznego punktu widzenia uwarunkowania lokalne, w tym obecność terenu lasu **ZL**.

Po analizie aktualnej sytuacji planistycznej oraz rozpatrzeniu możliwych ograniczeń uwarunkowań środowiska przyrodniczego, sytuacji własnościowej, przyjęto rozwiązania przedstawione w ostatecznej wersji projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu. Przyjęte rozwiązania stanowią więc pewnego rodzaju kompromis, uwzględniający występujące na analizowanym czynnikach środowiskowe, społeczne, ekonomiczne, jak i historyczne.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu. Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XV/126/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo” w Poznaniu.

Zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Poznania z dnia 6 kwietnia 2017 r. projekt mpzp "Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo" w Poznaniu podzielony został na dwie części: A i B. Niniejsza prognoza dotyczy części B o powierzchni obszaru ok. 8,8 ha.

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

Projektem planu miejscowego objęto obszar położony we wschodniej części Poznania, w niedalekiej odległości od centrum miasta (ok. 4 km). Obszar projektu planu położony jest bezpośrednio przy południowej granicy ul. abpa A. Baraniaka, na odcinku od ul. Inflanckiej do ul. Chartowo. W granicach opracowania znajdują się obecnie teren lasu (prywatny), stanowiący prywatną własność teren zieleni, który w wyniku niedawnej wycinki został prawie całkowicie pozbawiony zieleni wysokiej, a także, położony przy jego północnej granicy, niewielki teren z niskimi budynkami (mieszkalnym wzdłuż jezdni oraz dwoma budynkami gospodarczymi w głębi działki), z wjazdem na tą posesję bezpośrednio z ul. abpa A. Baraniaka. Reszta powierzchni tej działki wykorzystywana jest jako parking dla samochodów oraz plac składowy materiałów budowlanych. Równoległe do ulicy, w odległości ok. 40 m od granicy terenu komunikacji, biegnie napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV.

Analizowany obszar projektu planu „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu graniczy:

- od południa z zespołem garaży jednostanowiskowych, a dalej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną na Osiedlu Tysiąclecia,
- od północy poprzez ulicę abpa A. Baraniaka z terenami rekreacyjnymi przy Jeziorze Maltańskim,
- od wschodu poprzez ulicę Chartowo z zabudową mieszkaniową wielorodzinną Osiedla Zodiak,
- od zachodu poprzez ulicę Inflancką z zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Na przeważającej części analizowanego terenu nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jedynie w północnej części opracowania obowiązuje uchwała Rady Miasta Poznania Nr LXXXV/982/III/2002 z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia mpzp obszaru „MALTA” w Poznaniu. Teren ten w obowiązującym mpzp przeznaczony jest pod tereny dróg publicznych klasy głównej.

Powierzchnię terenu opracowania kształtują formy pochodzenia wodnolodowcowego poziomu wodnolodowcowego niższego, związane z procesami erozji i akumulacji zachodzącymi w czasie nasunięcia i deglacjacji lądolodu fazy leszczyńskiej ostatniego zlodowacenia. Analizowany obszar wykazuje stopniowy spadek terenu w kierunku północno-zachodnim. W budowie geologicznej występują tu plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, wytworzone podczas fazy poznańskiej, stadiału leszczyńsko-pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego. Z punktu widzenia warunków budowlanych, analizowany obszar charakteryzuje się w całości występowaniem mało korzystnych warunków budowlanych.

Obszar mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu leży w całości w granicach złoża zasobów wód geotermalnych oraz w całości w zasięgu terenu górniczego i obszaru górniczego dla tego złoża. Na większości analizowanego obszaru występują grunty leśne na glebach zaliczanych do V klasy bonitacyjnej. Północno-zachodni fragment projektu planu zajmują natomiast grunty rolne również na glebach V klasy bonitacyjnej. Jedynie w północnej części opracowania, na fragmencie działki przylegającej do ul. abpa A. Baraniaka, w granicach której zlokalizowany jest jeden budynek mieszkalny jednorodzinny, występują grunty zabudowane. Na całym obszarze objętym sporządzanym projektem planu występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wykształcone na piaskach słabogliniastych zalegających na piaskach luźnych. W granicach projektu planu brak jest zbiorników i cieków wodnych. Najbliższymi zasobami wód powierzchniowych, położonymi w kierunku północnym jest Jezioro Maltańskie, natomiast w kierunku południowym, w obrębie osiedla Tysiąclecia zlokalizowane są stawy ukształtowane na cieku Piaśnica, włączone do systemu kolektora piaśnickiego. Szata roślinna obszaru opracowania charakteryzuje się dość niewielkim zróżnicowaniem. W obrębie zajmującego znaczną część opracowania lasu mieszanego licznie występuje sosna pospolita (*Pinus sylvestris*), której towarzyszą gatunki liściaste, jak: klon pospolity (*Acer platanoides*), robinia biała (*Robinia pseudoacacia*), bez czarna (*Sambucus nigra*) czy nieliczne krzewy czeremchy zwyczajnej (*Padus avium*). Runo leśne jest bardzo ubogie i ograniczone jedynie do występujących miejscowo połąci niecierpka drobnokwiatowego (*Impatiens parviflora DC.*). W północno-zachodniej części obszaru objętego granicami opracowania znajduje się teren zieleni otwartej, a jego powierzchnię pokrywa głównie bardzo ekspansywna nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*). W otoczeniu pojedynczej zabudowy mieszkalnej i usługowej wstępują natomiast ozdobne krzewy iglaste (żywotniki), a także pospolite rośliny zieleni i trawy. Różnorodność gatunkowa fauny w granicach projektu planu ograniczona jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

W rejonie projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy przede wszystkim ciągi komunikacyjne (przebiegająca przez obszar projektu planu ul. abpa A. Baraniaka – trasa komunikacyjna o dużym natężeniu ruchu, a także ulice położone już poza granicami opracowania – ul. Chartowo oraz ul. Inflancka), stanowiące liniowe źródła zanieczyszczeń oraz istniejący budynek mieszkalny wielorodzinny ogrzewany przez indywidualny system grzewczy, stanowiący powierzchniowe źródło emisji. Ponadto, na pogorszenie jakości powietrza w rejonie opracowywanego projektu mpzp wpływać może także emisja punktowa, pochodząca z fabryki papieru Malta-Decor.

Aktualnie warunki akustyczne dla budynku mieszkalnego, położonego bezpośrednio przy ul. abpa A. Baraniaka, są bardzo niekorzystne dla jego mieszkańców i użytkowników.

W granicach analizowanego obszaru znajduje się zlokalizowany u zbiegu ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo, zabytkowy, pochodzący z 1913-1914 r. schron pogotowia piechoty, objęty ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków decyzją nr A245 z dnia 25.05.1983 r. Stwierdzono tu również występowanie udokumentowanych stanowisk archeologicznych,

oznaczonych jako AZP 52-28 stan. 188 (osadnictwo z epoki kamienia) oraz AZP 52-28/75 stan. 95 (cementarzysko okresu laterańskiego).

Na analizowanym obszarze zidentyfikowano również problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Wskazano głównie na problemy związane przede wszystkim z bardzo wysokim poziomem hałasu samochodowego, w którego zasięgu znajduje się szczególnie niski budynek mieszkalny – zlokalizowany bezpośrednio przy jezdni ul. abpa. A. Baraniaka. Zagadnienie to opisano szczegółowo w rozdz. 2.10 i zilustrowano na załączniku nr 4 niniejszej prognozy. Budynek ten oraz przebywający w nim ludzie (głównie w porze nocy) zagrożony jest potencjalnie także wibracjami – przenoszonymi przez grunt i powietrze.

Do sporządzania przedmiotowego projektu planu przystąpiono z uwagi na wniosek Rady Osiedla Chartowo, która wnosiła o ochronę istotnego dla mieszkańców Osiedla Tysiąclecia istniejącego drzewostanu, która to stanowi bufor akustyczny i wizualny od ulicy abpa A. Baraniaka. Ponadto tereny objęte analizowanym projektem planu położone są w bardzo atrakcyjnej okolicy w sąsiedztwie Jeziora Maltańskiego, dlatego też narażone są na próby ich zabudowy. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu pozwoli również na połączenie zielenią, infrastrukturą i małą architekturą terenów zieleni Mały z osiedlem Tysiąclecia oraz integrację przedmiotowego terenu z terenem pobliskich lasów w ciągły system. Plan umożliwi także uzupełnienie luki planistycznej pomiędzy już uchwalonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jak również realizację kierunków polityki przestrzennej zapisanej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku.

Analizowany projekt mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu jest typowym planem ochronnym, utrzymującym dotychczasowe przeznaczenie terenów nim objętych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zachowania i ochrony istniejącej tu zieleni wysokiej obecnie (po wycince całej zieleni wysokiej na terenie **ZO**) jedynie w postaci lasu w granicach terenu **ZL**. Ewentualne nowe inwestycje budowlane przewidywane są natomiast na terenie **MW/U**, na którym projekt planu dopuszcza zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków bez prawa ich rozbudowy i nadbudowy, bądź też umożliwia lokalizację nowej zabudowy – w postaci nie więcej niż dwóch nowych budynków usługowych (zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych). Zgodnie z ustaleniami przedmiotowego projektu planu przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne ograniczone obejmują również fragment terenu **KD-G**, na którym to dopuszczono poszerzenia o dodatkowe pasy ruchu przed skrzyżowaniem.

Realizacja inwestycji, które umożliwiają zapisy analizowanego projektu, związana będzie niewątpliwie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. W prognozie wskazano przede wszystkim na znaczenie oddziaływań związanych z ewentualną realizacją nowej zabudowy usługowej w granicach terenu **MW/U**, przebudową i rozbudową układu komunikacyjnego (poszerzenie terenu **KD-G**) oraz sieci infrastruktury technicznej. W największej skali oddziaływania te będą dotyczyć powierzchni ziemi oraz warunków gruntowych. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska, niekorzystne oddziaływania wystąpią, jednakże ich skala oraz zasięg nie spowoduje znaczących zmian w środowisku.

Ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych oddziaływań o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja w sposób znaczący zminimalizuje ryzyko wystąpienia negatywnych skutków w środowisku. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- stosowanie zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego oraz zabezpieczenia przed wibracjami,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów:
 - **KD-G** do sieci kanalizacji deszczowej,
 - **MW/U** do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania ich w granicach działki budowlanej,
- na terenach **ZL** i **ZO** zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

W sposób pośredni, do zapisów zapewniających możliwość właściwej ochrony poszczególnych komponentów środowiska zaliczyć można także część zapisów dotyczących zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury.

Wpływ realizacji i przestrzegania zapisów projektu mpzp na ograniczenie potencjalnych oddziaływań o negatywnym charakterze, został opisany w sposób szczegółowy w szóstym rozdziale niniejszej prognozy. Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali negatywnych oddziaływań związanych z ewentualną realizacją nowych inwestycji budowlanych na terenie **MW/U**, komunikacyjnych na terenie **KD-G** i infrastrukturalnych oraz zapobiegnie możliwości wystąpienia znacząco negatywnych zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem zachowania dotychczasowego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań w odniesieniu do przedmiotu ochrony Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu” oraz jego integralności.

W niniejszej prognozie przedstawiono także propozycje dotyczące zakresu monitoringu realizacji ustaleń projektu mpzp, wskazując jednocześnie na trudności z określeniem częstotliwości jego przeprowadzania, wynikające z charakteru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analizie poddano również rozwiązania alternatywne, rozważane na etapie prowadzenia prac planistycznych w zakresie opracowania projektu mpzp „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu oraz wskazano argumenty wskazujące na zasadność rozwiązań przyjętych ostatecznie w przedmiotowym projekcie planu – szczególnie w kontekście konieczności uwzględnienia różnorodnych czynników ograniczających docelowy sposób zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic abpa A. Baraniaka i Chartowo – część B” w Poznaniu, poza ustaleniami wspomnianego wcześniej *Studium*, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym (opisane szerzej w piątej części prognozy) – w tym cele wskazane w *aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* oraz *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*.